

چکیده :

مقدمه: جذام هنوز یک مشکل مهم سلامت جهانی مخصوصا در کشورهای در حال توسعه می باشد، و ایران یکی از مناطق اندمیک برای جذام در خاورمیانه محسوب می شود. بیماری جذام که توسط باکتری داخل سلولی مایکوباکتریوم لپره ایجاد می شود، یک بیماری عفونی مزمن انسان می باشد که موجب ایجاد ضایعات التهابی در پوست و اعصاب محیطی همراه با گرانولوم می گردد. مطالعات متعدد، نقش مهم ژنتیک میزبان در استعداد ابتلا به بیماری جذام را تایید می نمایند. ژن کد کننده CTLA4 انسان از چهار اگزون تشکیل شده است. پلی مورفیسم هایی در ژن CTLA4 شناسایی شده اند که با استعداد ابتلاء به طیف گسترده ای از بیماری های مختلف خود ایمنی و عفونی وابسته به سلول T در ارتباط می باشند.

هدف: هدف از این مطالعه بررسی ارتباط پلی مورفیسم CTLA-4 +49 A/G و استعداد ابتلاء به بیماری جذام و تاثیرات آن بر نوع و شدت بیماری می باشد.

روش کار: در این تحقیق تعداد ۱۵۷ نفر از بیماران جذامی درمان شده ساکن آسایشگاه بابا باغی تبریز و تعداد ۱۸۵ نفر به عنوان فرد سالم به عنوان گروه کنترل وارد مطالعه شدند ابتدا با نمونه گیری خون (۸-۱۰ ml) از بیماران DNA ژنومی استخراج و سپس پلی مورفیسم ژنی CTLA-4 در ناحیه +49 A/G در آنها تعیین شد، سپس فراوانی ژنوتیپ ها در دو گروه با هم مقایسه شدند. همچنین برای هر یک از بیماران اشکال بالینی بیماری، وضعیت کارآیی، سن شروع بیماری، طول مدت بیماری، نشانه های بالینی بیماری، سن و جنس بررسی و ارتباط بین ژنوتیپ و الل پلی مورفیسم مورد مطالعه قرار گرفت.

یافته ها : میانگین سنی نمونه ی مورد مطالعه ۶۵.۸۷ سال با انحراف معیار ± ۱۱.۹۰ به دست آمد و بیشترین میزان شیوع جذام در سنین ۱۶ تا ۳۰ سالگی مشاهده شد. ترکیب جنسیتی شامل ۹۴ نفر مرد و ۶۳ نفر زن بود. جذام لپروماتوز با درصد فراوانی ۶۷.۵٪ بیشترین فراوانی و جذام نوع BT با درصد فراوانی ۱.۹٪ کمترین فراوانی را داشت. شایع ترین عوارض ناتوانی اعضا، علائم عصبی، تظاهرات چشمی و جذام گوش، حلق و بینی با ۳۳ درصد شیوع به دست آمد.

نتیجه گیری : بررسی ژنوتایپی حاصل از پلی مورفیسم (+49 A/G) CTLA-4 تفاوت معنی داری را بین گروه بیماران و گروه شاهد نشان نداد.

واژگان کلیدی : جذام، CTLA-4، پلی مورفیسم ژنی